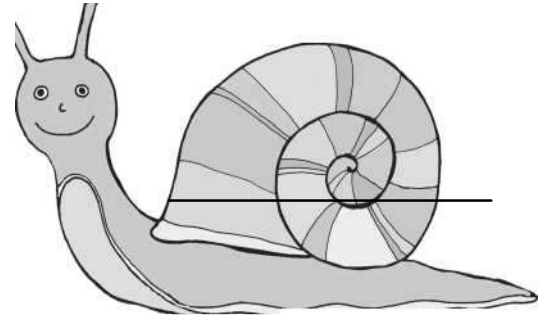

TÚTO TÉMU VYPRACOVALI: [Alexandra Kleinová, Ľubomíra Polláková, Slávka Zelemová](#)

*Dámy a páni, ja som slimák záhradný.
Nie som najrýchlejšie ani najpopulárnejšie zviera
zo zvieracej ríše. Som však jeden z mála,
ktorý si nosí svoj dom všade so sebou.
Prišiel som Vám ukázať, ako sa dá šetriť energiou
a ako sa správne starať o svoj dom.*

Energia je všade okolo nás. Nevieme si bez nej predstaviť svoj život. Každým dňom jej spotrebujeme viac a viac. Výroba energie však poškodzuje životné prostredie, preto je veľmi dôležité naučiť sa s ňou dobre hospodáriť.

CHCEME

Ušetriť čo najviac energie
(pri svietení, vykurovaní, ohrievaní vody...)
Účelne využívať energiu.
Používať obnoviteľné zdroje energie.

Bude nás zaujímať

Na začiatok zistíte, či sa v škole sleduje spotreba energie, plynu a teplej vody (zber údajov a ich pravidelné verejňovanie).

- výmenou klasických žiaroviek za úsporné ušetríte až 80% energie. Nové žiarivky majú životnosť až 15 000 hodín, čo je 15-násobok životnosti obyčajnej žiarovky,
- elektrospotrebiče, ktoré sú „vypnuté“, teda sú v pohotovostnom (stand-by) režime a naďalej odoberajú energiu. Ročne sa môže táto spotreba vyšplhať až na 50€ na jednu domácnosť.

- prehrievanie miestností pre-kurovaním nie je zdravé, optimálna teplota v triede by mala byť 20-22°C,
- najlacnejšia energia je tá ušetrená/ nespotrebovaná.

OTÁZKA	ODPOVEĎ (áno/nie)	DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE
Je na škole zavedený monitoring spotreby?	<u>Áno</u>	

SKÚSTE VYPÁTRAŤ A NAPIŠTE ODPOVEDE NA OTÁZKY

(poradí Vám pán školník/pani školníčka alebo pán riaditeľ/pani riaditeľka):

a) Kde sa v budove školy nachádza elektromer, ktorý meria odber elektrickej energie vo Vašej škole? [Na budove](#)

b) Kde sa nachádza plynomer, ktorý meria spotrebu zemného plynu vo Vašej škole? [Pod oknami zástupcovne](#)

c) Dá sa spotreba energie zistiť aj z faktúry za energiu? ..... [áno](#) - nie

NÁJDITE A PREŠTUDUJTE faktúru za elektrinu a plyn od Vášho dodávateľa

VE FAKTÚRA ZA ELEKTRINU

Obdobie: 01.10.2010 - 31.12.2010

Obdobie: 01.10.2010 - 31.12.2010

Názov položky	Danový základ	DPH (%)	DPH	Celkom s DPH
Elektrina	9 338,89	19	1 774,39	11 113,28
Vystavené faktúry za opakované plnenie:	-10 758,48	19	-2 044,11	-12 802,59
Vyúčtovanie	-1 419,59		-269,72	-1 689,31

Konverzný kurz: 1 EUR = 30,1260 SKK

Skupina predajcových platieb pre všetky odberné miesta na regulatívne obdobie	08.02.2010	10.05.2010	09.08.2010	08.11.2010
Splatenosť				
SKK	2 622,00	2 622,00	2 622,00	2 622,00
EUR	78 990,37	78 990,37	78 990,37	78 990,37

K VRÁTENIU 1 689,31

Upozornenie pre odberateľa:

- Faktúra za elektrinu je spravená a dňom pripísania peňažných prostriedkov na účet VSE a.s.
- Cena za dodávku elektriny zahŕňa v zmysle rozhodnutia Úradu pre reguláciu sieťových odvetví náklady na nákup elektriny vrátane nákladov na odčítaný, náklady na dodávku elektriny, tarify za distribúciu elektriny vrátane ceny za prístup do prenosovej sústavy, prenos elektriny vrátane strát pri prenose, straty elektriny pri distribúcii, tarify za prevádzkovanie systému a tarify za systémové služby.
- V prípade vyúčtovania úroku z omeškania, zaslania zmluvnej pokuty, alebo poskytnutia služby podľa Vašej nasledujúca platba započítaná v tomto poradí:
  - neuhradené úroky z omeškania,
  - neuhradené zmluvné pokuty,
  - neuhradené poplatky,
  - vyúčtovacia faktúra,
  - zálohová platba.
- Zoznam neuhradených úrokov z omeškania, zmluvných pokút a Poplatkov tvorí prílohu faktúry.

Mgr. Juraj Drahovský
vedúci úseku Služby pre zákazníkov
Východoslovenská energetika a.s.

Strana 1 z 9
Tlačový dotaz: 10 034 564

Linka VSE: 0850 123 333
Linka pre zákazníkov: 0800 123 332

Vychodoslovenská energetika a.s., Mlynská 21, 047 01 KURČE
IČO: 435099416
Slovenská republika, Bratislava, I. oblasť, Sa. vlnka 1283/IV
IČO: 435099416/2100

Bankové spojenie: VOLEBUKIB Slovensko a.s.
IBAN: SK88 3100 0000 0043 0091 9445
IČO: 435099416

info@vse.sk
www.vse.sk

RWECROUP &

Ukážka faktúry

eviete prosím, čo sa stalo našej pani riaditeľke?

Hmmm, tie príznaky sú jasné! Tojokolapsuszlos elektrikos fakturos!

ZISTITE, AKÝ ZDROJ POUŽÍVA VAŠA ŠKOLA NA VYKUROVANIE A POPIŠTE, NA ČO SA DANÝ TYP ENERGIE VYUŽÍVA?

ZDROJE ENERGIE	POPIŠTE, NA ČO SA ENERGIA POUŽÍVA (napr. svietenie, kúrenie a pod.)
Elektrická energia	<u>svietenie</u>
Plyn	<u>Kúrenie, varenie</u>
Drevo	=
Uhlie	=

VYPLŇTE NASLEDUJÚCU TABUĽKU:

Údaje, ktoré potrebujete, zistíte pravidelným odpočtom elektromeru, plynomeru alebo z faktúry. Ak si energiu vyberiete ako prioritnú tému pre Environmentálny akčný plán, tieto údaje Vám môžu pomôcť pri porovnávaní úspor v ďalších rokoch. (Výpočet spotreby energií na m² je dobrovoľný. Pomôže Vám pri porovnaní spotreby energie s inými školami.)

PREHĽAD SPOTREBY ELEKTRICKEJ ENERGIE			
ZDROJ	SPOTREBOVANÁ ENERGIA v kWh, príp. m ³ za predchádzajúci školský rok: 20.. /20..	POČET m2 rozlohy školy k dátumu 2.9.20..	PREPOČET [kWh/m ² /sledovaný školský rok: 20../20..]

PREHĽAD SPOTREBY TEPELNEJ ENERGIE			
ZDROJ	SPOTREBOVANÁ ENERGIA v kWh, príp. m ³ za predchádzajúci školský rok: 20.. /20..	POČET m2 rozlohy školy k dátumu 2.9.20..	PREPOČET [kWh/m ² /sledovaný školský rok: 20../20..]
plyn			
drevo			
biomasa			

JE TO JEDNODUCHÉ. POČÍTAJTE S NAMI:

3 = spotreba energie v kWh, príp. m^3 za školský rok

D = počet m^2 rozlohy školy

b/a = spotreba energie na m^2 za rok (kWh/ m^2 /rok)

Stále svietime
a ani na chvíľu
nás nevypnú!

POROZMÝŠĽAJTE!

Vedeli by ste uviesť príklady zo školy (alebo aj z domu), kde sa najviac plytvá energiou, tj. kde sa dá energia ušetriť?

Voda – otvorené kohútiky

Elektrina – zbytočné svietenie, nezmyselne zapnuté PC

Zhasnutím svetla pri odchode z triedy ušetríte energiu. Toto opatrenie si nevyžaduje žiadne náklady. Maximálne využívajte denné svetlo a nezaťažujte zbytočne rolety, závesy a žalúzie.

A???

O energii ste sa už učili na vyučovaní. Uvedte príklady čo ste sa dozvedeli o tejto téme:

VYUČOVACÍ PREDMET	ČO STE SA DOZVEDELI
FYZIKA	

POKÚSTE SA ZISTIŤ!

Prebiehajú na Vašej škole tradičné akcie, ktoré pomáhajú šetriť energiu (predchádzajú jej plytvaniu) ? **Áno, popíšte ich.** (napr. Týždeň šetrenia energie...)

NA ZÁKLADE ZISTENÝCH ÚDAJOV SKÚSTE DOPLNIŤ TABUĽKU.

Do ľavého stĺpca tabuľky doplňte, čo vaša škola robí v prospech šetrenia energiou.

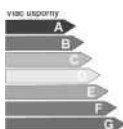
Do pravého stĺpca vpište postrehy o tom, aké má vaša škola rezervy, v ktorých by sa mohla zlepšiť:
Tabuľka Vám pomôže pri výbere prioritnej témy a pri príprave environmentálneho akčného plánu.

AK STE SI VYBRALI ENERGIU AKO PRIORITNÚ TÉMU, ČÍTAJTE A RIAĎTE SA PODĽA POKYNOV ĎALEJ.

VIETE, ŽE ?

Spotrebiče musia byť od roku 2002 označované tzv. energetickým štítkom. Účelom označovania energetickým štítkom je poskytnúť informácie o spotrebe elektrickej energie a iných zdrojov (napr. vody) počas používania spotrebiča.

Energetický štítek

Tiež sa z nich dozvieme, do akej energetickej triedy spotrebič patrí?

292

J&L

POKÚSTE SA ZISTIŤ!

Spotrebiče zakúpené pred rokom 2002 nemusia mať energetické štítky, preto môže byť veľmi ťažké zistiť v akej sú energetickej triede. Pokúste sa to zistiť aspoň v troch miestnostiach (napr. v počítačovej učebni, v zborovni, v kuchynke, v dielni...).

MIESTNOSŤ	NÁZOV SPOTREBIČA	ENERGETICKÁ TRIEDA

**VYPÁTRAJTE, AKO VAŠA ŠKOLA S ENERGIU HOSPODÁRILA
V PREDCHÁDZAJÚCICH ROKOCH**

(nápomocná Vám bude pani ekonómka/hospodárka školy - skúste ju o tieto údaje poprosiť): *

ZAPLATENÉ ÚČTY ZA ENERGIE	ZAPLATENÉ SPOLU V €
za sledované obdobie 9/20.. - 8/2007..:	<u>1731€+ 1429€</u>
za sledované obdobie 9/20.. - 8/2008..:	<u>2321€ + 2005€</u>
za sledované obdobie 9/20.. - 8/2009..:	<u>2257€ + 1152€</u>
za sledované obdobie 9/20.. - 8/20..:	

Ak sa Vašej škole darí úspešne plniť opatrenia na úspory energie, náklady za spotrebu energie by sa mali každý rok znižovať.

*) údaje Vám môžu pomôcť v ďalších rokoch v porovnávaní, či ste svoju spotrebu znížili. Nie je ale nevyhnutné tieto údaje získať - je to len na Vás, či chcete mať viac údajov, alebo nie.

**TIP
PRE VÁS**

Ak vieme mesačnú spotrebu energie, môžeme presnejšie porovnávať v priebehu roku, v ktorých mesiacoch a prečo sa spotreba energie líši. Môže na to poslúžiť táto tabuľka, ale môžete si ju podľa vlastných potrieb upraviť - napr. na štvrtročné sledovanie spotreby energie alebo ju nemusíte použiť vôbec.

SPOTREBA ENERGIÍ v školskom roku 20.. /20..	Elektrina (kWh)	Plyn (m ³)	(merná jednotka)
Odpočet dňa			
Odpočet dňa			
Odpočet dňa			
Odpočet dňa			
Odpočet dňa			
Odpočet dňa			
Odpočet dňa			
Spotreba spolu za celý školský rok			

Ja sa mám najlepšie. Nepotrebujem žiadne eurá ne energiu. Vyrábam siju totižto sám. Vlastným pohonom

